

ประกาศกรมชลประทาน

เรื่อง ขอให้เกษตรกรชะลอการเพาะปลูกข้าวนาปีในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและผู้ใช้น้ำทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างประหยัด

ตามที่กรมชลประทานได้วางแผนการบริหารจัดการน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝน ๒๕๕๘ ในช่วงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งในลุ่มน้ำเจ้าพระยามีแหล่งน้ำต้นทุนหลัก ประกอบด้วย เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ รวมกับปริมาณฝนที่ตกลงในพื้นที่เพาะปลูกและพื้นที่รับน้ำของเขื่อน โดยในปีที่กรมชลประทานได้ส่งน้ำเพาะปลูกข้าวนาปีให้กับพื้นที่ส่วนใหญ่ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ยกเว้นพื้นที่นาร่องซึ่งเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนนเรศวรและโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษายม - น่าน ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ ก่อนฤดูน้ำหลาก จากปริมาณน้ำต้นทุน ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ มีปริมาณน้ำใช้การได้ทั้ง ๔ เขื่อน รวมกันทั้งสิ้น ๓,๘๑๙ ล้านลูกบาศก์เมตร มากกว่าปีที่ผ่านมา ๖๑๕ ล้านลูกบาศก์เมตร รวมกับปริมาณฝนที่คาดว่าจะตกในเกณฑ์เฉลี่ยทั้งลุ่มน้ำ เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการใช้น้ำทุกภาคส่วน ปริมาณน้ำดังกล่าวจะเพียงพอ เนื่องจากโดยหลักการในช่วงฤดูฝนการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกจะใช้น้ำฝนเป็นหลัก จึงได้กำหนดแผนการระบายน้ำจากเขื่อนทั้ง ๔ แห่ง ในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๕๘ รวมทั้งสิ้น ๕,๕๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

สถานการณ์ฝนปีนี้มีปริมาณฝนตกน้อยกว่าเกณฑ์ที่ประเมินไว้ และจากข้อมูลของกรมอุตุนิยมวิทยาสรุปว่า เดือนพฤษภาคมปริมาณฝนในภาคเหนือและภาคกลางต่ำกว่าค่าปกติ ๙๘.๖ มิลลิเมตร (๕๕ %) และ ๑๑๙.๑ มิลลิเมตร (๖๙%) ตามลำดับ และต่ำกว่าปี ๒๕๕๗ (๕๙ มิลลิเมตร (๔๓%) และ ๔๔ มิลลิเมตร (๔๕%) ตามลำดับ) ส่งผลให้มีปริมาณน้ำไหลเข้าเขื่อนในเกณฑ์น้อย และต้องระบายน้ำจากเขื่อนจำนวนมากที่วางไว้เพื่อเสริมน้ำฝนที่น้อยกว่าปกติ ทำให้ปริมาณน้ำในเขื่อนลดลงอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ปริมาณน้ำใช้การได้ เขื่อนภูมิพล ๔๕๗ ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนสิริกิติ์ ๘๓๑ ล้านลูกบาศก์เมตร รวมทั้ง ๒ เขื่อนจำนวน ๑,๒๘๘ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๗ ของความจุน้ำใช้การได้ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน ๙๕ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๑๑ ของความจุน้ำใช้การได้ และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จำนวน ๙๗ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของความจุน้ำใช้การได้ ซึ่งจากการประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ระบายน้ำจากเขื่อนทั้ง ๔ แห่ง ในช่วงเดือนมิถุนายน ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ อัตรารวมเฉลี่ยวันละ ๓๐-๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถสนับสนุนเพียงพอเฉพาะเพื่อการอุปโภค-บริโภค รักษาระบบนิเวศน์และอื่นๆ รวมถึงพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปีที่ได้เพาะปลูกแล้ว จำนวน ๒.๘๔ ล้านไร่ เท่านั้น

จากสภาวะดังกล่าว กรมชลประทานจึงขอความร่วมมือให้เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาที่ยังไม่ได้เพาะปลูกข้าวนาปีชะลอการเพาะปลูกไปก่อนจนกว่าจะเริ่มมีฝนตกชุกหรือมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูกประมาณปลายเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ และขอให้ผู้ใช้น้ำทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างประหยัดเพื่อป้องกันการเกิดการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๘

(นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ)
อธิบดีกรมชลประทาน